

Endringer i Hovedtariffavtalen i staten 1. mai 2018 – 30. april 2020, 2. avtaleår

Endringer i bestemmelser er merket med **fet**.

2.5 Lokale forhandlinger

2.5.1 Årlige forhandlinger

Det føres lokale forhandlinger på forhandlingsstedet jf. pkt. 2.2, dersom en av følgende betingelser er oppfylt:

- a) Det sentralt er avsatt midler fra den økonomiske rammen til lokale forhandlinger. KMD beregner avsetningen til det enkelte forhandlingssted angitt i vedlegg 2. Avsetningen fordeles forholdsmessig etter årslønnsmassen, med mindre annet er avtalt mellom KMD og LO Stat, Unio og YS Stat.
- b) Arbeidsgiversiden avsetter økonomiske midler, og vurderer eventuelle resirkulerte midler.

Med virkning fra **1. juli 2019** er KMD og LO Stat, Unio og YS Stat enige om at det lokalt forhandles innenfor en ramme på **1,24 %** pr. dato av lønnsmassen på forhandlingsstedet i vedlegg 2. Forhandlingene skal være avsluttet innen **31. oktober 2019**.

Dersom forhandlingene er delegert, avtaler partene på forhandlingsstedet angitt i vedlegg 2, størrelsen på avsetningen. Det settes opp protokoll fra møtet.

Arbeidstakere som har permisjon med lønn omfattes også av forhandlingene, og skal vurderes lønnsmessig.

Arbeidstakere som før virkningsdato har gjeninntådt etter foreldrepermisjon uten lønn, jf. arbeidsmiljøloven § 12-5, eller omsorgspermisjon uten lønn, jf. fellesbestemmelsene § 20 nr. 7, skal også vurderes lønnsmessig.

4 Pensjon

4.1 Tjenestepensjon

Tjenestepensjon er fastlagt i lov om Statens pensjonskasse.

For arbeidstakere som fratrer med rett til straks begynnende pensjon, skal pensjonen minst svare til en pensjon basert på et pensjonsgrunnlag beregnet etter lov om Statens pensjonskasse kapittel 3, måneden før siste regulering av grunnbeløpet i folketrygden og tillagt denne regulering.

4.2 Avtalefestet pensjon (AFP)

For ansatte født i 1962 og tidligere gjelder følgende:

Fra og med 1. januar 2011 gjelder følgende bestemmelser:

Avtalefestet pensjonsordning (AFP) omfatter arbeidstakere og undervisningspersonalet i stillinger som går inn under lov om Statens pensjonskasse og har minst 10 års medlemskap i offentlige tjenestepensjonsordninger etter fylte 50 år. Arbeidstakeren må være i lønnet arbeid på pensjoneringstidspunktet med en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet i folketrygden, og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjonsgivende inntekt året før pensjonering. Arbeidstakeren må videre i de 10 beste årene i perioden fra og med 1967 til og med året før uttak av AFP hatt en gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt på minst 2 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Deltidsansatte gis rett til å ta ut avtalefestet pensjon etter bestemmelsene i punktet her.

4.2.1 AFP 62 - 67 år

Arbeidstakere i staten og undervisningspersonalet har rett til å fratrukke seg straks begynnende pensjon (AFP) ved fylte 62 år. Pensjonen beregnes etter de regler som framgår av lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse. I tillegg til denne pensjonen utbetales et skattepliktig tillegg på kr 1 700 pr. mnd. som tilsvarer det skattefrie sluttvederlag i LO/NHO-området. Arbeidstakere som fratrukker seg AFP tilstås en ytelse slik at ingen får mer enn 70 % av løpende lønnsinntekt på årsbasis.

Ved fylte 65 år vil pensjonen bli omregnet etter reglene i pensjonsloven kapittel 5. Det særlige kronebeløpet faller bort for pensjoner som beregnes etter pensjonslovens bestemmelser. Ville arbeidstakeren ha fått en høyere pensjon, inkludert det særlige tillegg, i ordningen som er omtalt i avsnittet ovenfor, utbetales differansen i tillegg til pensjon etter pensjonslovens regler.

4.2.2 AFP 65 - 67 år

Arbeidstakere som fratrukker seg AFP i en alder av 65 eller 66 får pensjonen beregnet etter reglene i pensjonsloven kapittel 5. Ville arbeidstakeren ha fått en høyere pensjon, inkludert det særlige tillegg, i ordningen som er omtalt i pkt. 4.2.1 første ledd, utbetales differansen i tillegg til pensjon etter pensjonslovens regler.

4.2.3 Avkortningsregler

AFP-pensjonister får redusert pensjonen ved annen inntekt i samsvar med reglene i lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse § 3 bokstav d og tilhørende forskrifter.

4.2.4 Delpensjon

Med arbeidsgivers samtykke kan arbeidstakere med stillingsprosent 60 % eller mer av heltidsstilling ta ut delpensjon slik at arbeidstakeren kan trappe ned sin yrkesaktivitet med inntil 40 % reduksjon i forhold til heltidsstilling (100 %).

4.2.5 Særaldersgrenser

Arbeidstakere med særaldersgrense 65 år og som har benyttet tilbudet om avtalefestet pensjon, fortsetter som AFP-pensjonist fram til 67 år.

4.2.6 Andre arbeidstakere

Arbeidstakere i staten som ikke er medlemmer av Statens pensjonskasse eller som ikke har 10 års medlemskap i offentlig tjenstepensjonsordning etter fylte 50 år, men som ellers fyller vilkårene for å ta ut AFP etter lov om avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse, får de samme ytelser som de ville ha fått etter denne loven, inkludert AFP-tillegget på kr 1 700 pr. mnd.

4.2.7 Regulering

AFP reguleres på samme måte som tjenstepensjoner i Statens pensjonskasse. Kronebeløpene reguleres ikke som løpende pensjoner.

4.3 Avtalefestet pensjon for personer født i 1963 eller senere

Offentlig tjenstepensjon er lovfestet i staten og er ikke gjenstand for tariffforhandlinger. AFP er derimot regulert i Hovedtariffavtalen kapittel 4.

Personer som er født i 1962 eller tidligere beholder AFP-ordningen i pkt. 4.2. For ansatte som er født i 1963 eller senere gjelder ny AFP-ordning slik den er fastsatt i pkt. 3 om AFP i avtalen inngått mellom Arbeids- og sosialdepartementet og hovedorganisasjonene den 3. mars 2018, med eventuelle endringer i AFP som gjøres i medhold av pkt. 12 i avtalen. Dermed er disse årskullene omfattet av ny AFP-ordning og kan ta ut ny AFP fra og med 2025 når de blir 62 år.

4.4 Variable tillegg

Regler for beregning av variable tillegg til lønn i pensjonsgrunnlaget for personer som er født i 1962 eller tidligere, er tatt inn som vedlegg nr. 4.

Regler for beregning av variable tillegg til lønn i pensjonsgrunnlaget for personer som er født i 1963 eller senere, er tatt inn som vedlegg nr. 5.

9 Protokolltilførsler

Nr. 1

Partene er enige om at det er behov for et modernisert og forenklet lønnsystem i staten som bedre legger til rette for at virksomhetene i staten kan rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere. Lokalt handlingsrom er et viktig element i det nye systemet. Det fremtidige lønnsystemet skal for øvrig bygge på følgende prinsipper:

- De sentrale parter forhandler om den økonomiske rammen og vurderer sentrale og lokale avsetninger.
- Systemet må sikre alle et rimelig lønnsnivå og lønnsutvikling.
- Innenfor en sentralt fastsatt ramme forhandler de lokale partene om fordelingen.
- Ingen skal gå ned i lønn som følge av implementeringen av det nye lønnsystemet.
- Systemet skal ivareta likelønns hensyn.
- Systemet skal ivareta kompetanse og utdanning.
- Systemet skal legge til rette for nødvendig kontroll med lønnsutviklingen i staten.
- Systemet skal ha samme gjennomsiktighet som i dag.

Partene vil i perioden arbeide videre med lønssystemet med særlig fokus på lønnsrammer, stillingskoder mv. Partene vil også i perioden se på hvilke muligheter som er tilgjengelig i gjeldende statistikkgrunnlag, og eventuelt foreslå forbedringer i grunnlagsmaterialet.

Nr. 3

Ansatt i stillingskode som utgår, overføres til en stillingskode på tilsvarende nivå og i henhold til den lokale lønnspolitikken, i samme lønnsramme eller samme lønsspenn. Overføringen skal ikke medføre nedgang i lønn. Overføringen avtales av partene i lokale forhandlinger.

Nr. 4

Endringene i Del 6 Avtalefestet ferie, er av redaksjonell karakter og medfører ingen materielle endringer i forhold til teksten i HTA 2016-2018.

Nr. 5 Medbestemmelse, samarbeid og kompetanseutvikling

Det norske arbeidsmarkedet er i omstilling. Mange arbeidsoppgaver vil automatiseres, robotiseres og utføres på nye måter som følge av den teknologiske utviklingen. Partene har en felles forståelse av at det er behov for å videreutvikle og omstille den samlede kompetanse i staten. Det nedsettes en parts sammensatt gruppe som kan bidra til å avdekke behov for tiltak på de utfordringene staten og de ansatte vil møte.

Nr. 6 Medbestemmelse, samarbeid og kompetanseutvikling

Partene er enige om å nedsette en partssammensatt arbeidsgruppe som skal se på en revitalisering i bruken av midlene i HTA pkt 5.3. Kompetanseutvikling generelt, kompetanseutvikling av lokale tillitsvalgte og arbeidsgivere samt samarbeidskompetanse, er tiltak som skal vurderes. Videre skal det vurderes muligheten for å avsette midler til forskning- og utviklingstiltak innenfor den statlige personalpolitikken. Anbefalingene i Difi-notat 2018:2 tas med i arbeidet. Arbeidet skal være ferdigstilt innen 1. januar 2020 slik partene kan vurdere anbefalingene i hovedoppgjøret våren 2020.

Nr. 7

Staten har satt ut et oppdrag "*Utredning av dekning av tap som følge av hevnaksjoner på fritiden som har sammenheng med arbeid for staten*". Hovedsammenslutningene orienteres og involveres på hensiktsmessig måte i oppfølgingen, etter at saken er undergitt politisk behandling.

Vedlegg 1: Lønnsplan for LO Stat, Unio og YS Stat

Hovedlønnstabell - Lønn for arbeidstakere i staten gjeldende fra 1. mai 2019:

Lønnstrinn	Bruttolønn pr.år	Lønnstrinn	Bruttolønn pr.år
19	300 300	61	542 400
20	303 800	62	552 800
21	307 600	63	563 700
22	311 200	64	573 100
23	315 100	65	583 900
24	319 000	66	594 400
25	323 200	67	605 500
26	327 400	68	615 900
27	331 300	69	627 700
28	335 300	70	640 200
29	339 000	71	655 400
30	343 000	72	667 200
31	346 600	73	679 000
32	350 700	74	691 400
33	354 500	75	704 900
34	358 700	76	723 200
35	362 800	77	741 300
36	367 100	78	765 100
37	371 800	79	789 200
38	376 500	80	813 400
39	381 200	81	837 200
40	386 200	82	860 300
41	391 300	83	883 100
42	397 100	84	906 000
43	402 600	85	934 800
44	408 600	86	963 200
45	414 600	87	992 200
46	420 700	88	1 014 900

47	428 200	89	1 037 800
48	435 100	90	1 060 700
49	442 300	91	1 083 900
50	449 300	92	1 106 600
51	456 400	93	1 129 600
52	464 000	94	1 152 500
53	472 000	95	1 175 600
54	479 600	96	1 198 000
55	488 000	97	1 220 500
56	496 100	98	1 243 000
57	504 700	99	1 264 500
58	513 600	100	1 285 900
59	523 200	101	1 307 400
60	532 300		

Stillingskoder

Se vedlegg til PM 2018-10 hvor endringer i stillingskoder er markert med fet skrift.

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
3.1 - GJENNOMGÅENDE STILLINGER				
90.100	LEDERSTILLINGER			
1072	Arkivleder		42-	
1054	Kontorsjef		47-	
1056	Økonomisjef		47-	
1055	Personalsjef		47-	
1058	Administrasjonssjef		47-	
1057	Informasjonssjef		47-	
1407	Avdelingsleder		49-	
1059	Underdirektør		51-	
1211	Seksjonssjef		51-	
1477	Regiondirektør		53-	
1060	Avdelingsdirektør		55-	
1061	Assisterende direktør		55-	
1062	Direktør		55-	
1538	Fagdirektør		55-	
0214	Rektor		55-	
90.103	SAKSBEHANDLER			
1063	Førstesekretær	LR10		
1065	Konsulent	LR17		2
1408	Førstekonsulent	LR21		1 el. 2
1363	Seniorkonsulent		49-	
90.201	KONTORSTILLINGER			
1068	Fullmektig	LR02		
1069	Førstefullmektig	LR03		
1070	Sekretær	LR09		
1409	Sekretær		35-	
1433	Seniorsekretær		39-	
1071	Kontorleder		42-	
90.205	BIBLIOTEKAR			
1073	Bibliotekfullmektig	LR04		
1410	Bibliotekar	LR15		2
1515	Spesialbibliotekar		49-	
1077	Hovedbibliotekar		53-	
90.207	BETJENT			
1078	Betjent	LR02		
1079	Førstebetjent		35-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
90.208	SJÅFØR			
1081	Sjåfør	LR02		
1180	Sjåfør	LR03		
90.301	INGENIØR			
1411	Avdelingsingeniør	LR15		2
1084	Avdelingsingeniør	LR16		2
1275	Ingeniør	LR17		2
1085	Avdelingsingeniør	LR22		1 el. 2
1083	Ingeniør		39-	
1087	Overingeniør		53-	
1181	Senioringeniør		58-	
1088	Sjefingeniør		65-	
Ved tilsetning i ingeniørstilling innplasseres de med 3-årig høgskoleutdanning som ingeniør på kode 1411 Avd. ing.				
Ved tilsetning i ingeniørstilling innplasseres de med relevant høyere akademisk utdanning på kode 1085				
Avdelingsingeniør.1411 Avdelingsingeniør benyttes kun for arbeidstakere med 3-årig høgskoleutdanning som ingeniør eller høyere.				
90.302	TEKNISK ASSISTENT, TEKNIKER			
1089	Teknisk assistent	LR02		
1090	Tekniker	LR03		
1091	Tekniker		35-	
90.303	ARKITEKT			
1092	Arkitekt	LR22		1
1093	Avdelingsarkitekt		48-	
1094	Overarkitekt		55-	
1182	Seniorarkitekt		58-	
1095	Sjefarkitekt		67-	
90.309	TEKNISK LABORATORIEPERSONELL			
1096	Laboratorieassistent	LR02		
1097	Laborant	LR04		
1098	Laborantleder		35-	
90.312	GRAFISK DESIGN			
1104	Fotoleder		35-	
90.400	FORSKER			
1109	Forsker	LR24		
1108	Forsker	LR25		
1110	Forsker		62-	
1183	Forsker		69-	
1111	Forskningssjef		71-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
Ved oppnormering fra kode 1108 bortfaller eventuelle doktorgradstillegg. Ved oppnådd professorkompetanse gis innplassering på kode 1183 Forsker etter fastsatte retningslinjer. Ved oppnådd doktorgrad innenfor det fagområde/forskningsfelt som vedkommende er tilsatt i gis innplassering som 1109 Forsker.				
Merknad: Ved tilsetning i stilling som 1109 Forsker kommer godskrivingsreglene i fellesbestemmelsene § 5 og sikringsbestemmelsen i § 4 nr. 2 ikke til anvendelse. Opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen.				
90.410	FORSKNINGSTEKNIKER			
1511	Forskningstekniker	LR09		
1512	Forskningstekniker		35-	
1513	Seniorforskningstekniker		35-	
1514	Ledende forskningstekniker		35-	
90.500	RÅDGIVERSTILLINGER			
1434	Rådgiver		45-	
1364	Seniorrådgiver		60-	
1220	Spesialrådgiver		80-	
90.510	PROSJEKTLEDER			
1113	Prosjektleder		45-	
90.520	UTREDNINGSLEDER			
1114	Utredningsleder		52-	
90.522	SPELIALREVISOR			
1224	Spesialrevisor		52-	
90.600	ARBEIDERSTILLINGER			
1115	Hjelparbeider	LR02		
1116	Spesialarbeider	LR02		
1117	Fagarbeider	LR03		
1203	Fagarbeider m/fagbrev	LR11		
Merknad: Stillingskode 1203 Fagarbeider, gjenspeiler den yrkesmessige avlønningen for arbeidstakere med offentlig fagbrev etter opplæringslova.				
90.610	ARBEIDSLEDERSTILLINGER			
1118	Arbeidsleder		35-	
1119	Formann		35-	
1120	Mester		35-	
90.611	INSPEKTØRSTILLINGER DRIFT MV.			
0676	Inspektør		35-	
1499	Seniorinspektør		48-	
90.701	KJØKKENPERSONALE			
1184	Kokk	LR02		

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
1122	Førstekokk	LR04		
1123	Assisterende kjøkkensjef		35-	
1124	Kjøkkensjef		35-	
90.702	HUSHOLDSPERSONALE			
1125	Husholdsassistent	LR02		
1126	Husholdsbestyrer	LR03		
1127	Husholdsleder		35-	
1128	Husøkonom		36-	
90.703	RENHOLDSPERSONALE M.V.			
1129	Renholdsbetjent	LR02		
1130	Renholder	LR03		
1131	Tøyforvalter		35-	
1132	Renholdsleder		36-	
Merknad: Kode 1130 Renholder: Ved ansettelse innplasseres renholdere i minimum lønnstrinn 34.				
90.801	SOSIALSEKRETÆR, SOSIALKURATOR			
1185	Spesialutdannet sosionom	LR18		2
1173	Klinisk sosionom	LR18		2
90.805	STATLIGE BARNEHAGER			
0829	Barnehageassistent	LR02		
0830	Barnehageassistent m/barnepleierutdanning	LR04		
0947	Førskolelærer	LR15		2
1307	Pedagogisk leder		42-	
0948	Styrer		46-	
Merknad: Kode 0947 Førskolelærer benyttes kun for arbeidstakere med 3-årig førskolelærerutdanning eller høyere. 0947 Førskolelærer med 2-årig spesialpedagogisk tilleggstudanning som arbeider i spesialinstitusjon og som har inntil 20 års tjenesteansiennitet, gis 4 ltr. som en personlig ordning. De med 20 års tjenesteansiennitet eller mer gis 5 ltr. som en personlig ordning.				
90.810	BEDRIFTSHELSETJENESTE			
0790	Bedriftssykepleier		46-	
1282	Bedriftsfysioterapeut		46-	
0791	Bedriftslege		58-	
0792	Bedriftsoverlege		62-	
90.811	TANNHELSETJENESTEN			
1533	Tannpleier	LR15		
1545	Tannhelsesekretær	LR09		
Merknad: Ved tilsetting i stillingskode 1545 Tannhelsesekretær kreves autorisasjon.				
90.812	LEGESTILLINGER			
0773	Lege		47-	
0205	Spesiallege		56-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
0207	Overlege		61-	
90.813	TANNLEGESTILLINGER			
0787	Spesialtannlege		57-	
1301	Overtannlege		61-	
1395	Rådgivende overtannlege		61-	
1015	Instruktørtannlege		52-	
1353	Instruktørtannlege m/godkjent spesialistutdanning		55-	
1260	Avdelingstannlege		60-	
90.814	PSYKOLOGSTILLINGER			
0794	Psykolog		51-	
1304	Psykolog med godkjent spesialitet		58-	
0795	Spesialpsykolog		59-	
0796	Sjefpsykolog		61-	
90.850	TEKNISK DRIFT OG VAKT- OG RESEPSJONSTJENESTE M.V.			
1215	Sikkerhetsbetjent	LR03		
1216	Driftsoperatør	LR03		
1136	Driftstekniker		35-	
1137	Driftsleder		35-	
1517	Resepsjonsvakt	LR10		
1336	Sikkerhetsvakt	LR10		
1337	Vaktførstebetjent		38-	
1338	Vaktleder		41-	
90.910	UNGE ARBEIDSTAKERE, LÆRLINGER, ASPIRANTER			
1138	Unge arbeidstakere inntil 17 år mellom 17 og 18 år	80 % av ltr.19 85 % av ltr.19		
1362	Lærling	lønn i % av begynnerlønn i kode 1203		
1429	Aspirant		20-	
1446	Lærekandidat	lønn i % av begynnerlønn i kode 1203		

Denne lønnsplan gjelder for lærlinger og unge arbeidstakere innenfor områder hvor det ikke er opprettet særskilt aspirantordning. Ved fylte 18 år lønnes arbeidstakere i kode 1138 i samsvar med den stilling vedkommende fyller.

3.2 – HØYESTERETT

91.001	DIVERSE STILLINGER			
1142	Protokollsekretær		40-	
1312	Utredningsleder		69-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
----------------------------	---------------------	------------	-----	---

3.3 – REGJERINGSADVOKATEMBETET

91.002	ADVOKAT			
0257	Advokatfullmektig		48-	
0258	Advokat		66-	
1478	Advokat med møterett for Høyesterett		89-	

Merknad: Advokatfullmektig som får advokatbevilling overføres fra kode 0257 til kode 0258.
Advokater som får møterett for Høyesterett overføres fra kode 0258 til kode 1478.

3.4 - DEPARTEMENTENE, RIKSREVISJONEN, SIVILOMBUDSMANNEN

00.101	LEDERSTILLINGER			
0008	Byråsjef		54-	
1217	Underdirektør		60-	
1218	Avdelingsdirektør		64-	
00.102	SPESIALSTILLINGER			
1221	Lovrådgiver JD		66-	
1222	Lovrådgiver FIN		66-	
1365	Informasjonssjef		51-	
1436	Rådgiver		49-	
1535	Kommunikasjonssjef		64-	
1536	Folkerettsrådgiver UD		66-	
1539	Fagdirektør		65-	
1554	Kontorsjef hos Sivilombudsmannen		64-	

3.5 - LØNNSPLANER - DEPARTEMENTSOMRÅDER**FINANSDEPARTEMENTET**

	SKATTEETATEN			
02.200	DIVERSE STILLINGER			
0037	Likningsrevisor		41-	
1223	Skatterevisor		49-	
1413	Skattejurist		49-	
1501	Seniorskattejurist		59-	
1516	Seniorrevisor		52-	
	TOLLETATEN			
02.310	DIVERSE STILLINGER			
0046	Tollbetjent	LR03		
1225	Tollinspektør	LR17		
0050	Førstetollinspektør		47-	
0052	Tollrevisor		49-	
0053	Tolloverinspektør		50-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
1279	Seksjonsleder		51-	
1280	Avdelingssjef		59-	

FORSVARSDEPARTEMENTET**FORSVARET**

05.100 YRKES-, AVDELINGS- OG KONTRAKTSBEFAL

0139	Fenrik	LR48		
1556	Løytnant II	LR35		
0141	Løytnant	LR36		
1519	Kaptein/Rittmester/Kapteinløytnant	LR37		
1557	Kaptein/Rittmester/Kapteinløytnant II	LR38		
1520	Major/Orlogskaptein		49-	
1558	Major/Orlogskaptein II	LR49		
1521	Oberstløytnant/Kommandørkaptein		53-	
1522	Oberst/Kommandør		58-	
1523	Brigader/Flaggkommandør		61-	
1524	Generalmajor/Kontreadmiral		67-	
1525	Generalløytnant/Viseadmiral		71-	

Tilleggsansiennitet. All militær utdanning av ett skoleårs varighet, utover første år i grunnleggende befalsutdanning (GBU), godskrives lønnstjenesteansienniteten etter forholdstall 2:1. Dette gjelder også GBU av lengre varighet enn ett skoleår. Tilleggsansienniteten gjelder også for sivil utdanning dersom utdanningen er av faglig betydning for den militære tjenesten. Tilleggsansienniteten godskrives etter fullført og bestått eksamen.

05.101 BEFAL KONSTABLER OG GRENADERER

1560	Kadett	LR48		
1561	Visekorporal/Vingsoldat/ Visekonstabel	LR32		
1562	Visekorporal kl. 1/Ledende vingsoldat/Konstabel	LR33		
1563	Korporal/Ledende konstabel	LR34		
1559	Korporal/Ledende konstabel II	LR46		
1564	Sersjant, Kvartermester	LR48		
1565	Seniorsersjant/Seniorkvartermester	LR47		
1566	Oversersjant/Vingsersjant/ Skvadronmester	LR36		
1579	Oversersjant/Vingsersjant/Skvadronmester II	LR35		
1567	Stabssersjant/Flottiljemester	LR37		
1580	Stabssersjant/Flottiljemester II	LR38		
1568	Kommandérsersjant/Orlogsmester		49-	
1581	Kommandérsersjant/Orlogsmester II	LR49		
1569	Sersjantmajor, Flaggmester		53-	

Tilleggsansiennitet. All militær utdanning av ett skoleårs varighet, utover første år i grunnleggende befalsutdanning (GBU), godskrives lønnstjenesteansienniteten etter forholdstall 2:1. Dette gjelder også GBU av lengre varighet enn ett skoleår. Tilleggsansienniteten gjelder også for sivil utdanning dersom utdanningen er av faglig betydning for den militære tjenesten. Tilleggsansienniteten godskrives etter fullført og bestått eksamen.

05.128 INTERNASJONALE OPERASJONER

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
1226	Vervet (menig, korporal)		21-	
1451	Spesialmedarbeider		25-	
1228	Fenrik		26-	
1230	Løytnant		34-	
1526	Kaptein/Rittmester/Kapteinløytnant		39-	
1450	Internasjonal rådgiver		41-	
1527	Major/Orlogskaptein		48-	
1528	Oberstløytnant/Kommandørkaptein		57-	
1529	Oberst/Kommandør		62-	
1530	Brigader/Flaggkommandør		65-	
1570	Visekorporal/Vingsoldat/ Visekonstabel		21-	
1571	Visekorporal kl. 1/Ledende vingsoldat/Konstabel		24-	
1572	Korporal/Ledende konstabel		26-	
1573	Sersjant/Kvartermester		30-	
1574	Seniorsersjant/Seniorkvartermester		32-	
1575	Oversersjant/Vingsersjant/ Skvadronmester		34-	
1576	Stabssersjant/Flottiljemester		39-	
1577	Kommandérsersjant,/Orlogsmester		48-	
1578	Sersjantmajor, Flaggmester		57-	
05.200	FORSYNINGSTJENESTE			
0160	Terminalbetjent	LR03		
0161	Maskinfører	LR03		
0170	Inspektør	LR09		
0165	Lagerbetjent		35-	
0164	Lagerkontrollør		35-	
0162	Maskinsjef		35-	
0163	Lagerleder		35-	
0166	Transportleder		35-	
0168	Lagersjef		36-	
0169	Skipsfører		36-	
0171	Førsteinspektør		37-	
05.206	TEKNISK VEDLIKEHOLDSTJENESTE			
1283	Mekaniker u/fagbrev	LR02		
1284	Mekaniker m/off. fagbrev	LR11		
0173	Driftsplanlegger		35-	
0179	Driftsassistent		35-	
0176	Kvalitetsleder		37-	
0174	Verkstedsleder		37-	
0175	Driftskoordinator		37-	
05.210	DRIFTS- OG VEDLIKEHOLDSPERSONALE			
1285	Vedlikeholder u/fagbrev	LR02		

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
1286	Vedlikeholder m/off. fagbrev	LR11		
05.216	SAMBANDS- OG VARSLINGSTJENESTE			
0184	Sambandsleder		35-	
0185	Varslingsleder		35-	
1145	Radioleder		35-	
0186	Varslingskontrollør		35-	
05.221	VAKT - BRANN - HAVARI			
0187	Vaktbetjent	LR02		
0188	Brannkonstabel	LR03		
0688	Lufthavnbetjent	LR03		
0189	Brannmester		35-	
0190	Overbrannmester		35-	
05.230	HELSETJENESTEN			
1281	Klinikkjef		58-	
0204	Garnisonstannlege		58-	
	VOKSENOPLÆRINGEN			
05.236	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
1187	Undervisningsinspektør		48-	
05.240	UNDERVISNINGSSILLINGER			
0229	Hovedlærer		47-	
	SIVILE STILLINGER INNEN FORSVARET			
05.245	DIVERSE SIVILE STILLINGER			
0226	Redaksjonssjef		45	
0228	Redaktør		50	
	JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET			
	DOMSTOLENE			
08.010	DOMMERFULLMEKTIG			
0247	Dommerfullmektig		47-	
	PÅTALEMYNDIGHETEN			
08.120	STATSADVOKAT, RIKSADVOKAT			
0253	Statsadvokat		69-	
0254	Førstestatsadvokat		73-	
	DEN MILITÆRE PÅTALEMYNDIGHET			
08.130	KRIGSADVOKAT, GENERALADVOKAT			
1541	Førstekrigsadvokat		62-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
0256	Generaladvokat		66-	
SYSSELMANNSETATEN				
08.150	DIVERSE STILLINGER			
0259	Sysselmannsbetjent	LR40		
1209	Sysselmannsbetjent	LR41		2
0260	Sysselmannsførstebetjent		51-	
1268	Miljøvernsjef		51-	
1169	Sysselmannsoverbetjent		55-	
0261	Ass. sysselmann		56-	
0262	Sysselmann		66-	
JORDSKIFTERETTENE				
08.160	DIVERSE STILLINGER			
1551	Jordskiftedommerfullmektig		47-	
0455	Jordskiftedommer		55-	
1467	Jordskifterettsleder		60-	
KRIMINALOMSORGEN				
08.200	STRAFFEGJENNOMFØRING			
0281	Miljøassistent	LR02		
1201	Miljøterapeut	LR15		
0808	Miljøterapeut	LR17		2
0264	Fengselsbetjent	LR39		
0269	Fritidsleder		35-	
0265	Fengselsførstebetjent		49-	
1542	Fengselsoverbetjent		53-	
0266	Fengselsinspektør		53-	
08.201	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
0272	Driftssjef		42-	
1502	Ass. fengselsleder		54-	
1503	Ass. friomsorgsleder		55-	
1453	Friomsorgsleder		57-	
1452	Fengselsleder		57-	
08.202	DIVERSE STILLINGER			
0275	Verksbetjent	LR39		
0279	Gårdsfullmektig		38-	
0278	Underverksmester		44-	
1415	Verksmester		46-	
POLITITATEN				
08.305	POLITISTILLINGER			

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
0284	Politibetjent	LR40		
1454	Politibetjent	LR40		
1457	Politibetjent 1	LR41		2
1458	Politibetjent 1	LR41		2
1459	Politibetjent 2	LR42		2
1460	Politibetjent 2	LR42		2
1461	Politibetjent 3	LR43		2
1462	Politibetjent 3	LR43		2
0285	Politiførstebetjent		51-	
1455	Politiførstebetjent		51-	
0287	Politioverbetjent		55-	
1456	Politioverbetjent		55-	

Merknad: Ved tilsetning som/omgjøring til Politibetjent 2, LR42 eller til Politibetjent 3, LR43 er det en forutsetning at arbeidstakeren fyller de krav til kompetanse som kreves i stillingen, jf. kompetansekriteriene.

Kodene 0284 Politibetjent, 1457 Politibetjent 1, 1459 Politibetjent 2, 1461 Politibetjent 3, 0285 Politiførstebetjent og 0287 Politioverbetjent har aldersgrense 60 år. Kodene 1454 Politibetjent, 1458 Politibetjent 1, 1460 Politibetjent 2, 1462 Politibetjent 3, 1455 Politiførstebetjent og 1456 Politioverbetjent har aldersgrense 63 år.

08.306 POLITIEMBETSMENN OG ANDRE POLITISTILLINGER

0288	Politifullmektig		47-	
1245	Politiadvokat		55-	
1481	Assisterende sjef for Politihøgskolen		56-	
0290	Politiinspektør		56-	
0326	Lensmann		60-	
1243	Politistasjonssjef		60-	
1480	Sjef for Politihøgskolen		60-	
1543	Politiadvokat 2		67-	
0295	Visepolitimester		68-	
1244	Sjef for utrykningspolitiet		70-	
0292	Politimester		70-	

08.307 SIVILE STILLINGER

0302	Stallbetjent	LR03		
1416	Grensekontrollør	LR17		
1531	Arrestforvarer	LR17		
1342	Ledende arrestforvarer		40-	
0318	Skriftgransker		40-	
0296	Politirevisor		47-	
1552	Spesialletterforsker		55-	
1504	Namsfogd		60-	

Under opplæringstiden som skriftgransker, kan det ikke gis høyere lønn enn ltr. 37.

08.308 INTERNASJONALE OPPDRAG MV.

1392	Internasjonal rådgiver		52-	
------	------------------------	--	-----	--

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP				
08.401	SIVILFORSVARSTJENESTEN			
0330	Sivilforsvarsbetjent	LR14		
0331	Sivilforsvarsadjutant		41-	
0332	Sivilforsvarsinspektør		46-	
1482	Distriktssjef		56-	
GRENSEKOMMISSARIATET				
08.800	DIVERSE STILLINGER			
0345	Grenseinspektør		44-	
REDNINGSTJENESTEN				
08.900	REDNINGSLEDER			
0348	Redningsleder		41-	
0349	Redningsinspektør		43-	
UTLENDINGSNEMNDA				
08.950	UTLENDINGSNEMNDA			
1425	Nemndleder		74-	
KULTURDEPARTEMENTET				
KULTURINSTITUSJONER M. M.				
09.840	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
0351	Riksteatersjef		77-	
ARKIVVERKET				
09.856	ARKIVARER			
0353	Statsarkivar		62-	
NIDAROS DOMKIRKES RESTAURERINGSARBEIDER				
09.870	DIVERSE STILLINGER			
0941	Restaureringsassistent	LR10		
0942	Restaureringstekniker	LR17		2
Ved tilsetning som 0941 Restaureringsassistent gis opprykk til 0942 Restaureringstekniker etter gjennomført opplæring i henhold til opplæringsplanene ved Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider.				
KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENTET				
HUSLEIETVISTUTVALGET				
10.500	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
1431	Leder		74-	
1432	Tvisteløser		74-	
FYLKESMANNSEMBETENE				

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
10.520	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
0129	Assisterende fylkesmann		71-	
10.525	DIVERSE STILLINGER			
0382	Fylkesagronom		45-	
0434	Fylkesskogmester		45-	
0822	Fylkessykepleier		50-	
0435	Fylkesskogsjef		58-	
0774	Ass. Fylkeslege		66-	
0779	Fylkeslege		74-	
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET				
MATTILSYNET				
11.315	DIVERSE STILLINGER			
1498	Førsteinspektør		42-	
1500	Distriktssjef		50-	
1544	Spesialinspektør		60-	
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET				
METEOROLOGISK INSTITUTT				
12.000	DIVERSE STILLINGER			
1354	Meteorologifullmektig	LR04		
1355	Førstemeteorologifullmektig	LR09		
1356	Meteorologisekretær	LR10		
1042	Meteorologikonsulent	LR17		
1358	Statsmeteorolog	LR25		
1357	Stedlig leder		40-	
SAMFERDSELSDEPARTEMENTET				
JERNBANEDIREKTORATET				
13.100	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
1376	Fagspesialist		35-	
HAVARIKOMMISJONEN				
13.700	HAVARIKOMMISJONEN			
0711	Havariinspektør		55-	
KYSTVERKET / KYSTDIREKTORATET				
13.900	DIVERSE STILLINGER			
0101	Maskinist		35-	
0103	Styrmann		35-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
0106	Skipsfører		35-	
13.910	LOSTJENESTE			
1335	Statslosaspirant	LR12		
0110	Losformidler		35-	
0108	Trafikkleder		46-	
0111	Statslos		46-	
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET				
ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN				
14.100	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
1250	Rådgivende overlege		61-	
1348	Sjefslege		65-	
TRYGDERETTEN				
14.180	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
1349	Rettsfullmektig		47-	
0725	Rettsmedlem		72-	
1350	Avdelingsleder		74-	
1419	Nestleder		74-	
1420	Leder		74-	
ARBEIDSTILSYNET				
14.190	ADMINISTRATIVE STILLINGER			
0356	Overlege		61-	
14.210	DIVERSE STILLINGER			
1343	Inspektør		41-	
1371	Seniorinspektør		51-	
UTENRIKSDEPARTEMENTET				
UTENRIKSTJENESTEN				
15.100	DIVERSE STILLINGER			
0886	Generalkonsul		75-	
1507	Ambassadør		75-	
15.120	OBSERVATØRER M.V. I INTERNASJONALE OPPDRAG			
1305	Sendelagsleder		63-	

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET**KUNNSKAPSDPARTEMENTET**

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
	SKOLEVERKET			
17.150	REKTOR, INSPEKTØR			
0958	Studieinspektør		44-	
0955	Undervisningsinspektør		44-	
1401	Avdelingsleder		47-	
0953	Rektor		49-	
17.165	UNDERVISNINGSTILLINGER			
1423	Undervisningspersonell uten godkjent utdanning	LR02		
0961	Lærer	LR27		
0962	Adjunkt	LR28		
0963	Adjunkt med opprykk	LR29		
0965	Lektor	LR30		
0966	Lektor	LR31		
1424	Undervisningspersonell uten godkjent pedagogisk utdanning		35-	
0967	Hovedlærer Komp./tj.tid +2 ltr.		39-	
1402	Rådgiver, sosiallærer		42-	
Merknad: Midlertidig tilsatte som fyller faglige, men ikke pedagogiske krav innplasseres i kode 1424.				
17.200	SPECIALPEDAGOGISKE KOMPETANSESENTRAL			
1141	Nattevakt	LR02		
0968	Internatassistent	LR03		
0969	Instruktør	LR03		
0970	Miljøterapeut	LR17		
1202	Miljøterapeut	LR15		2
1472	Musikkterapeut		50-	
	STATLIGE SKOLER			
17.220	DIVERSE STILLINGER			
0996	Dykkerinstruktør	LR18		2
	UNIVERSITETER, HØGSKOLER OG FORSKNINGSPERSONELL			
17.500	FAGLIGE-ADMINISTRATIVE LEDERSTILLINGER			
1206	Undervisn.leder		44-	
1003	Avdelingsleder		44-	
1197	Studiesjef		45-	
1473	Studieleder		54-	
1006	EDB-sjef		56-	
1475	Instituttleder		58-	
1474	Dekan		60-	
17.510	UNDERVISNINGS- OG FORSKERSTILLINGER			

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
1007	Høgskolelærer, øvingslærer	LR23		
1352	Postdoktor	LR24		
1011	Førsteamanuensis	LR24		
1198	Førstelektor	LR24		
1008	Høgskolelektor	LR25		
1009	Universitetslektor	LR25		
1010	Amanuensis	LR25		
1308	Klinikkveterinær		46-	
1012	Høgskoledosent		60-	
1532	Dosent		69-	
1013	Professor		69-	
1404	Professor		78-	

Ved innplassering på kode 1011 Førsteamanuensis og kode 1198 Førstelektor, bortfaller doktorgradstillegg. Merknad: Ved tilsetning i stilling som 1011 Førsteamanuensis, 1198 Førstelektor og som 1352 Postdoktor kommer godskrivingsreglene i fellesbestemmelsene § 5 og sikringsbestemmelsen i § 4 nr. 2 ikke til anvendelse. Opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen.

Merknad: Kode 1404 Professor for faglig lederskap kan kun benyttes etter godkjenning fra KMD.

17.515 UTDANNINGSSTILLINGER

1018	Vitenskapelig assistent	LR02		
1017	Stipendiat	LR20		
1476	Spesialistkandidat	LR20		
1019	Vitenskapelig assistent		35-	
1020	Vitenskapelig assistent		42-	
1378	Stipendiat		49-	

Merknad: Ved tilsetning som 1017 Stipendiat og 1476 Spesialistkandidat, foretas innplassering på minimum **ltr. 54**, LR20 alternativ **10**, og det gis tilsvarende fiktiv tjenesteansiennitet. Andre godskrivingsregler kommer ikke til anvendelse. Videre opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen. Den fiktive tjenesteansienniteten faller bort ved overgang til annen stilling.

17.520 UNIVERSITETSBIBLIOTEKAR

1200	Førstebibliotekar	LR24		
1199	Universitetsbibliotekar	LR25		

Merknad: Ved tilsetning i stilling som 1200 Førstebibliotekar kommer godskrivingsreglene i fellesbestemmelsene § 5 og sikringsbestemmelsen i § 4 nr. 2 ikke til anvendelse. Opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen.

17.550 DIVERSE STILLINGER

0389	Fagkonsulent		35-	
1029	Avdelingsleder		35-	
0400	Driftsleder		35-	

17.568 KLINIKKPERSONALE M.M.

1379	Klinikksekretær	LR09		
1032	Instruktørtannpleier	LR15		
1033	Klinikkavdelingsleder		35-	

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
17.580	SKIPSPERSONELL			
1035	Skipsfører		35-	
BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET				
18.380	FYLKESNEMNDENE			
1177	Leder av fylkesnemnda		74-	
BARNE- OG FAMILIEVERN				
18.385	DIVERSE STILLINGER			
1484	Assistent	LR02		
1486	Miljøarbeider	LR04		
1489	Miljøterapeut	LR15		2
1488	Miljøterapeut	LR17		
1534	Spesialutdannet miljøterapeut	LR18		2
1487	Miljøarbeider		36-	
1491	Ass. leder		41-	
1490	Spesialutdannet miljøterapeut		46-	
1493	Leder		47-	
18.386	KLINISK TJENESTE - DIV. STILLINGER			
1494	Sosionom	LR15		2
1495	Barnevernspedagog	LR15		2
1508	Vernepleier	LR15		2
1496	Klinisk barnevernspedagog	LR18		2
1509	Spesialutdannet vernepleier	LR18		2
1510	Spesialutdannet barnevernspedagog	LR18		2
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET				
FISKERIDIREKTORATET				
19.410	DIVERSE STILLINGER			
0080	Inspektør	LR16		2
1437	Inspektør	LR22		1
0082	Førsteinspektør		40-	
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET				
STATENS HELSETILSYN				
21.100	DIVERSE STILLINGER			
0738	Fagsjef		62-	
HELSEDIREKTORATET				
21.115	DIVERSE STILLINGER			

Lønnsplan Stillingskode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr	Spesielle god- skrivingsregler, fellesbest. § 5 B
1553	Pasient- og brukerombud		61-	
	KLINISK HELSE			
21.200	LEGESTILLINGER			
0781	Underordnet lege	LR20		
0784	Avdelingsoverlege		66-	
21.204	SPESIALPERSONALE			
0800	Avdelingsveterinær		53-	
0736	Legemiddelinspektør		57-	
21.205	SYKEPLEIEPERSONALE			
0807	Sykepleier	LR15		2
0810	Spesialutdannet sykepleier	LR18		2
0816	Avdelingssykepleier		49-	
0820	Oversykepleier		50-	
21.206	HJELPEPLEIER M.V.			
0826	Barnepleier	LR04		
0827	Hjelpepleier	LR04		
21.207	FYSIOTERAPEUT			
0832	Fysioterapeut	LR15		2
0834	Avdelingsleder/fysioterapeut		46-	
21.208	OFFENTLIG GODKJENT ERGOTERAPEUT			
1254	Avdelingsergoterapeut		46-	
21.209	BIOINGENIØR			
0844	Bioingeniør	LR15		2
0846	Avdelingsbioingeniør		46-	
0847	Sjefbioingeniør		50-	
21.210	RØNTGENPERSONELL			
0852	Radiograf	LR15		2
1256	Avd. radiograf		48-	

Vedlegg 2: Forhandlingssteder ved lokale forhandlinger i tariffperioden 2018-2020

(Gjeldende fra mai 2019)

Departementsområde:	Virksomhet:	Forhandlingssted:
Statsministerens kontor	Statsministerens kontor Regjeringsadvokaten	Statsministerens kontor Regjeringsadvokaten
Riksrevisjonen:	Riksrevisjonen	Riksrevisjonen
Sivilombudsmannen:	Sivilombudsmannen	Sivilombudsmannen
Stortingets ombudsmann for forsvaret:	Stortingets ombudsmann for forsvaret	Stortingets ombudsmann for forsvaret
Nasjonal institusjon for menneskerettigheter:	Nasjonal institusjon for menneskerettigheter	Nasjonal institusjon for menneskerettigheter
Arbeids- og sosialdepartementet:	Arbeids- og sosialdepartementet Arbeidstilsynet Arbeids- og velferdsetaten (NAV) Pensjonstrygden for sjømenn Petroleumstilsynet Statens arbeidsmiljøinstitutt Statens pensjonskasse Trygderetten	Arbeids- og sosialdepartementet Direktoratet for arbeidstilsynet Arbeids- og velferdsdirektoratet Pensjonstrygden for sjømenn Petroleumstilsynet Statens arbeidsmiljøinstitutt Statens pensjonskasse Trygderetten
Øvrige	Arbeidsretten Riksmekleren	Arbeids- og sosialdepartementet
Barne- og likestillingsdepartementet:	Barne- og likestillingsdepartementet Barne-, ungdoms- og familieetaten Forbrukerombudet Forbrukerrådet	Barne- og likestillingsdepartementet Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet Forbrukerombudet Forbrukerrådet
Forvaltningsorganet for opplysningsvesenets fond (fra 1.5.19) – flyttet fra KUD	Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	Forvaltningsorganet for opplysningsvesenets fond Sentralenheten

Departementsområde:	Virksomhet:	Forhandlingssted:
	Øvrige	Barne- og likestillingsdepartementet
	Barneombudet	
	Forbrukerklageutvalget	
	Finansdepartementet:	
	Finansdepartementet	Finansdepartementet
	Direktoratet for økonomistyring (DFØ)	Direktoratet for økonomistyring (DFØ)
	Finanstilsynet	Finanstilsynet
	Skatteetaten	Skattedirektoratet
	Statistisk sentralbyrå	Statistisk sentralbyrå
	Tolletaten	Tolldirektoratet
	Forsvarsdepartementet:	
	Forsvarsdepartementet	Forsvarsdepartementet
	Forsvaret	Forsvarsstaben
	Forsvarets forskningsinstitutt	Forsvarets forskningsinstitutt
	Forsvarsbygg	Forsvarsbygg
	Forsvarsmateriell (FMA)	Forsvarsmateriell (FMA)
	Internasjonale operasjoner (Ipl.05.128)	Forsvarsstaben
	Helse- og omsorgsdepartementet:	
	Helse- og omsorgsdepartementet	Helse- og omsorgsdepartementet
	Direktoratet for e-helse	Direktoratet for e-helse
	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (tidligere Statens strålevern)	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet
	Folkehelseinstituttet	Folkehelseinstituttet
	Helsedirektoratet	Helsedirektoratet
	Helseøkonomiforvaltningen	Helseøkonomiforvaltningen
	Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten
	Norsk pasientskadeerstatning	Norsk pasientskadeerstatning
	Statens helsetilsyn	Statens helsetilsyn
	Statens legemiddelverk	Statens legemiddelverk
	Øvrige	Helse- og omsorgsdepartementet
	Bioteknologirådet	
	Justis- og beredskapsdepartementet:	
	Justis- og beredskapsdepartementet	Justis- og beredskapsdepartementet
	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
	Domstolene	Domstoladministrasjonen
	Høyesterett	Høyesterett
	Konfliktrådene	Sekretariatet for konfliktrådene

Departementsområde:	
Virksomhet:	Forhandlingssted:
Kontoret for voldsoffererstatning	Kontoret for voldsoffererstatning
Kriminalomsorgen	Kriminalomsorgsdirektoratet
Nasjonal sikkerhetsmyndighet (fra 1.5.19) flyttet fra FD	Nasjonal sikkerhetsmyndighet
Politietaten	Politidirektoratet
Politiets sikkerhetstjeneste	Politiets sikkerhetstjeneste
Politihøgskolen	Politihøgskolen
Riksadvokatembetet	Riksadvokatembetet
Spesialenheten for politisaker	Spesialenheten for politisaker
Statens sivilrettsforvaltning	Statens sivilrettsforvaltning
Utlendingsdirektoratet	Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda	Utlendingsnemnda
Øvrige	Justis- og beredskapsdepartementet
Generaladvokatembetet	
Hovedredningssentralen sør	
Hovedredningssentralen nord	
Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	
Sivil klareringsmyndighet	
Sysselembetet på Svalbard	
Tilsynsrådet for advokatvirksomhet	
Klima- og miljødepartementet:	
Klima- og miljødepartementet	Klima- og miljødepartementet
Meteorologisk institutt	Meteorologisk institutt
Miljødirektoratet	Miljødirektoratet
Norsk Polarinstitutt	Norsk Polarinstitutt
Riksantikvaren	Riksantikvaren
Øvrige	Klima- og miljødepartementet
Artsdatabanken	
Norsk Kulturminnefond	
Kommunal- og moderniseringsdepartementet:	
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Datatilsynet	Datatilsynet
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)	Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)
Direktoratet for byggkvalitet	Direktoratet for byggkvalitet
Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI)	Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI)
Distriktssenteret - kompetansesenter for distriktsutvikling	Distriktssenteret - kompetansesenter for distriktsutvikling
Fylkesmannen i Agder	Fylkesmannen i Agder
Fylkesmannen i Innlandet	Fylkesmannen i Innlandet
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Departementsområde:**Virksomhet:**

Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Oslo og Viken
 Fylkesmannen i Rogaland
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
 Fylkesmannen i Trøndelag
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Fylkesmannen i Vestland
Fylkesmennenes fellesadministrasjon (FMFA)
 Husbanken
 Husleietvistutvalget
 Kartverket
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) (fra 1.5.19) flyttet fra SD
 Sametinget
 Statsbygg
 Valgdirektoratet

Øvrige

Internasjonalt reindriftssenter

Forhandlingssted:

Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Oslo og Viken
 Fylkesmannen i Rogaland
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
 Fylkesmannen i Trøndelag
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark
Fylkesmannen i Vestland
Fylkesmennenes fellesadministrasjon (FMFA)
 Husbanken
 Husleietvistutvalget
 Kartverket
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom)
 Sametinget
 Statsbygg
 Valgdirektoratet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Kulturdepartementet:

Kulturdepartementet
 Arkivverket
Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) – flyttet fra BLD
 Lotteri- og stiftelsestilsynet
 Medietilsynet
 Nasjonalbiblioteket
 Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider (NDR)
 Norsk filminstitutt
 Norsk kulturråd
 Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek
 Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken
 Riksteatret
 Språkrådet

Øvrige

Diskrimineringsnemnda
 Kunst i offentlige rom (KORO)

Kulturdepartementet
 Arkivverket
Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)
 Lotteri- og stiftelsestilsynet
 Medietilsynet
 Nasjonalbiblioteket
 Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider (NDR)
 Norsk filminstitutt
 Norsk kulturråd
 Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek
 Kulturtanken – Den kulturelle skolesekken
 Riksteatret
 Språkrådet

Kulturdepartementet

Kunnskapsdepartementet:

Kunnskapsdepartementet
 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
 Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Kunnskapsdepartementet
 Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
 Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning

Departementsområde:	
Virksomhet:	Forhandlingssted:
Høgskolen i Innlandet	Høgskolen i Innlandet
Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk	Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk
Høgskolen i Volda	Høgskolen i Volda
Høgskolen i Østfold	Høgskolen i Østfold
Høgskolen på Vestlandet	Høgskolen på Vestlandet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
Kompetanse Norge	Kompetanse Norge
Kunsthøgskolen i Oslo	Kunsthøgskolen i Oslo
Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga	Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga
Nord universitet	Nord universitet
Norges Handelshøgskole	Norges Handelshøgskole
Norges Idrettshøgskole	Norges Idrettshøgskole
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)	Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)
Norges Musikkhøgskole	Norges Musikkhøgskole
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
Norsk utenrikspolitisk institutt	Norsk utenrikspolitisk institutt
OsloMet – storbyuniversitetet	OsloMet - storbyuniversitetet
Sameskolen for Midt-Norge	Utdanningsdirektoratet
Samisk høgskole	Samisk høgskole
Samisk videregående skole og reindriftsskole	Utdanningsdirektoratet
Samisk videregående skole (Karasjok)	Utdanningsdirektoratet
Statens lånekasse for utdanning	Statens lånekasse for utdanning
Statped	Statped
Unit – direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning	Unit – direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning
Universitetet i Agder	Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen	Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo	Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger	Universitetet i Stavanger
Universitetet i Sørøst-Norge	Universitetet i Sørøst-Norge
Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet	Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet
Utdanningsdirektoratet	Utdanningsdirektoratet
Øvrige	Kunnskapsdepartementet
22. juli-senteret (fra 1.7.19)	
De nasjonale forskningsetiske komiteer (FEK)	
Norges grønne fagskole – Veia	
Sekretariatet for foreldreutvalgene for barnehagen og grunnopplæringen (FUB/FUG)	
Landbruks- og matdepartementet:	
Landbruks- og matdepartementet	Landbruks- og matdepartementet
Landbruksdirektoratet	Landbruksdirektoratet
Mattilsynet	Mattilsynet Hovedkontor i Oslo

Departementsområde:**Virksomhet:**

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)
Veterinærinstituttet

Forhandlingssted:

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)
Veterinærinstituttet

Nærings- og fiskeridepartementet:

Nærings- og fiskeridepartementet
Brønnøysundregistrene
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren
for Svalbard
Fiskeridirektoratet m/ytre etater
Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)
Havforskningsinstituttet m/avd.
Justervesenet
Konkurransetilsynet
Norges geologiske undersøkelse
Norsk Romsenter
Sjøfartsdirektoratet
Patentstyret

Nærings- og fiskeridepartementet
Brønnøysundregistrene
Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren
for Svalbard
Fiskeridirektoratet
Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)
Havforskningsinstituttet
Justervesenet
Konkurransetilsynet
Norges geologiske undersøkelse
Norsk Romsenter
Sjøfartsdirektoratet
Patentstyret

Øvrige

Klagenemnda for industrielle rettigheter
Klagenemndssekretariatet
Norsk akkreditering
Norsk nukleær dekommisjonering (NND) (fra 12.2.18)
Sekretariatet for Regelrådet

Nærings- og fiskeridepartementet

Olje- og energidepartementet:

Olje- og energidepartementet
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Oljedirektoratet

Olje- og energidepartementet
Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Oljedirektoratet

Samferdselsdepartementet:

Samferdselsdepartementet
Jernbanedirektoratet
Kystverket
Luftfartstilsynet
Statens havarikommisjon for transport
Statens vegvesen
Statens jernbanetilsyn

Samferdselsdepartementet
Jernbanedirektoratet
Kystverket
Luftfartstilsynet
Statens havarikommisjon for transport
Vegdirektoratet
Statens jernbanetilsyn

Øvrige

Senter for oljevern og marint miljø
Vegtilsynet

Samferdselsdepartementet

Utenriksdepartementet:

Utenriksdepartementet

Utenriksdepartementet

Departementsområde:**Virksomhet:****Norec (tidl. Fredskorpset)**

NORAD

Forhandlingssted:**Norec**

NORAD

Vedlegg 5

Pensjonsgivende variable tillegg for opptjening i ny offentlig tjenestepensjonsordning, gjeldende fra 1. januar 2020

I Variable tillegg som er pensjonsgivende

1. Hovedregel

Forutsigbare tillegg, avtalt i tariffavtale, for arbeid som forekommer regelmessig gjennom året og som er vederlag for arbeid i ordinær stilling er pensjonsgivende.

2. Unntak

Tillegg som ikke skal regnes med i pensjonsgrunnlaget:

- Tillegg som er kompensasjon for merarbeid utover ordinær stilling, samt overtid.
- Tillegg som partene lokalt eller sentralt, av spesielt angitte grunner, har avtalt eller klart forutsatt ikke skal være pensjonsgivende.
- Nye eller vesentlig endrede vakt-/turnustillegg og andre variable tillegg som gis lokalt til den enkelte arbeidstaker mindre enn 2 år før pensjoneringstidspunktet dersom det ikke er en konsekvens av sentrale avtaler eller er begrunnet i arbeidsmessige forhold.
- Tillegg som betales i henhold til bonus-/produktivitetsavtaler eller lignende og som utbetales som et kronebeløp begrunnet i økonomisk resultat.

II Beregning av pensjonsgivende tillegg

1. Det fastsettes et normert pensjonsgrunnlag.
2. Størrelsen av det pensjonsgivende tillegg fastsettes forskuddsvis ved hvert årsskifte på grunnlag av forrige års gjennomsnittlige verdi av de variable tillegg. Arbeidsgiver meddeler grunnlaget til den enkelte.
3. For nye arbeidstakere fastsetter arbeidsgiveren nivået for det normerte pensjonsgivende tillegg ut fra forventet omfang av de variable tillegg.